

KENE ÇIKARMA İŞLEMİ

Tanım

Bu beceri rehberi ile amaçlanan, ağız organelini deri içine gömerek yerleşmiş olan kenenin parçalanmadan deriden uzaklaştırılmasını sağlamaktır.

Gereçler

- 1-Antiseptik solüsyon (Batticon solüsyon)
- 2-Dişsiz penset veya klemp
- 3-İçi boş veya içinde %70 alkol solüsyonu bulunan tüp

Uygulama

1-Hastaların zaman zaman kene sanıp nevus, komedon, yabancı cisim gibi nedenlerle başvuruda bulunduğunu dikkate alarak öncelikle başvuru sebebinin gerçekten kene olup olmadığı saptanmalıdır. Genellikle çıplak göz muayenesi yeterlidir. Bazen de dermatoskopik muayene yardımına ihtiyaç duyulabilir.

2-Hastada kene varlığı tespit edildikten sonra elle kontrol edilmesi kolay künt uçlu dişsiz bir penset veya klemp (tercihen eğri uçlu) ile kene deriye yapıştığı yerin hemen üzerinden (ağız organelinin üstü) tutulur. Gövde kısmından tutmamaya ve sıkıştırmamaya özen gösterilmelidir.

3-Kenenin deriye gömük olan ağız organelini, deriye giriş yönünün tersine yani yukarı doğru hafif bir çekme uygulanarak veya çivi çıkartır gibi sağa, sola oynatarak veya saatin tersi yönünde çevrilerek serbest bırakması sağlanır.*

4-Deriden ayrılan kene tüpe konur ve tüpün ağzı kapatılır.

5-Deriden kenenin çıkartıldığı yer antiseptik bir solüsyon ile silinir.

6-Hastaya kenenin alınmasını takip eden günlerde (ortalama 10 gün) gövde derisinde döküntü, ateş, bulantı, kusma veya kene çıkartılan yerde giderek artma gösteren kızarıklık, sertlik gibi bulgular olursa mutlaka hastaneye başvurması hakkında bilgi verilir.

Yorum

1-Deriye yapışmış keneler mümkün olan en kısa zamanda çıkartılmalıdır. Deride yapışık kalma süresi uzadıkça enfeksiyon geçiş riski de artacaktır. Doğru kene çıkarma işleminde amaçlanan kenenin gövde kısmının parçalanmadan uzaklaştırılmasıdır. Kenenin gövdesi parçalandığında eğer kene enfekte ise etrafa yayılan patojenler derideki çiziklerden ya da sokma yerinden içeri girebilir.

2-Kenenin üzerine sıcak cisim tutularak veya bazı solüsyonlar sıkarak uzaklaştırmaya çalışmak kenenin kusmasına (sekresyonlarını deri içine boşaltmasına) neden olur. Bu da enfeksiyon riskini arttırır.

3-İşlem sırasında kenenin ağız organelinin deri içinde kalması enfeksiyon riskini arttırmaz. Ancak ilerleyen haftalarda kene granülomuna neden olabilir.

4-Cerrahi eksizyon, kriyoterapi, koter gibi uygulamalar özel bir yarar sağlamadıkları gibi deride bırakabilecekleri izler, zaman kaybı ve daha yüksek maliyet nedeniyle önerilmezler.

5-Standart plastik kaşık, kartlar profesyonel kullanımdan daha çok kişisel kullanım için önerilebilir. Ancak bu aletlerde kene tutma yerleri sabit boyutlarda olduğu için kullanımlarının her kene boyutuna uygun olması beklenmemelidir.

6-Kene alındıktan sonra patojenler yönünden incelenecekse boş tüpe, imha edilecekse alkol dolu bir tüpe bırakılmalıdır.

*Özellikle küçük, kan emmemiş keneler yukarı doğru çekilerek rahatça çıkarılabilir; buna karşın, sıkı yapışmış, kan emerek büyümüş keneler en kolay saatin tersi yönünde çevrilerek çıkarılabilir.

Videolar

1-Küçük bir kenenin yukarı doğru çekilerek rahatça çıkarıldığını gösteren video

2-Yukarı çekme ve sağa sola oynatmaya direnç gösteren bir keneyi gösteren video çekimi. Bu durum özellikle kan emmiş, daha sıkı yapışmış kenelerde görülen bir özelliktir. İşlem sırasında bu kenenin ağız organeli deri içinde kalmıştır.

3-Kenenin saatin tersi yönünde çevrilerek başarıyla çıkartılmasını gösteren video çekimi.